

IEDER(IN) ANALYSEERT PARTIJPROGRAMMA'S: WAT ZEGGEN DE PARTIJEN OVER MENSEN MET EEN BEPERKING?

Posted on 13 november 2023 by Muel Hekman

De Tweede Kamerverkiezingen komen eraan. Wat zeggen de politieke partijen in hun partijprogramma's over mensen met een beperking of chronische ziekte?

Categories: [Algemeen](#), [VN-verdrag](#), [Zorg](#)

Tags: [Bestaanszekerheid](#), [Mantelzorg](#), [Verkiezingen](#)

Ieder(in) heeft, met het oog op de komende verkiezingen, al geruime tijd geleden [een verkiezingsoproep aan de politieke partijen](#) gestuurd. In deze oproep - die samen met de achterban is opgesteld - beschrijven we welke maatregelen nodig zijn om het leven van mensen een beperking of chronische ziekte structureel te verbeteren. Daarbij zoomen we in op drie gebieden: gelijke behandeling en rechtspositie: bestaanszekerheid; zorg en ondersteuning.

Bij de analyse van de verkiezingsprogramma's hebben we gekeken wat de politieke partijen van plan zijn op deze drie gebieden. Verder hebben we uiteraard ook nagegaan of de uitvoering van het VN-verdrag Handicap in de partijprogramma's wordt genoemd.

Nog een opmerking vooraf: in onze analyse hebben we alleen de partijen meegenomen die nu in de Kamer zitten en volgens de prognoses weer kans maken op Kamerzetels. Het gaat in totaal om zeventien partijen!

VN-verdrag Handicap wordt genoemd, maar uitvoering blijft vaag

Acht van de zeventien partijen noemen het VN-verdrag. Maar deze partijen zijn weinig concreet over hoe de implementatie van het verdrag moet worden uitgevoerd. De noodzaak van het inzetten van ervaringsdeskundigen wordt door een aantal partijen gelukkig wel genoemd, waaronder GL-PvdA, D66, Volt en BIJ1. Maar het blijft onduidelijk hoe ervaringsdeskundigen - zoals het VN-verdrag voorschrijft - een rol moeten krijgen in het hele ambtelijke en politieke proces van beleid ontwikkelen, uitvoeren en evalueren.

Opvallend is verder dat partijen vooral losse maatregelen opsommen, maar dat de samenhang vaak ontbreekt. Het is dan ook jammer dat geen enkele partij [de nationale strategie](#) noemt, waaraan inmiddels wordt gewerkt. Die biedt bij uitstek de kans om op een samenhangende manier de positie van mensen met een beperking en hun naasten te verbeteren.

Veel partijen willen kostendelersnorm afschaffen

Bij bestaanszekerheid worden twee punten uit onze oproep - stapeling van zorgkosten en kostendelersnorm - vaak genoemd. Een grote meerderheid wil maatregelen nemen om de stapeling van zorgkosten te verminderen. Al verschillen de oplossingen sterk, uiteenlopend van afschaffen eigen risico en eigen bijdragen afschaffen tot en met zorgpremie verlagen en het (inkomensafhankelijk) maximeren van zorgkosten. Hoe dan ook: de kans lijkt groot dat het terugbrengen van zorgkosten in een volgend regeerakkoord komt.

Daarnaast krijgt het afschaffen van de kostendelersnorm veel steun van de partijen. Dit moet het voor mensen met een beperking makkelijker maken om te kunnen samenwonen; nu worden ze daarvoor nog financieel gestraft.

Jammer is wel dat er nauwelijks partijen zijn die oog hebben voor de bestaansonzekerheid van mensen die werken met een medische urenbeperking. We hebben ervoor gepleit dat zij minimaal recht krijgen op het minimumloon. Maar dat zien we alleen terug in de programma's van Volt, ChristenUnie en BIJ1.

Financiële ondersteuning voor mantelzorgers

Veel partijen besteden aandacht aan zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking. Maar de oplossingen lopen erg uiteen. GL-PvdA wil in de zorgwetten een aparte status voor mensen met een levenslange, levensbrede beperking. PVV wil voor deze groep één wet waarin alle zorg en ondersteuning wordt ondergebracht.

Slechts enkele partijen, waaronder de SP, benoemen de problematische verschillen in het aanbod van zorg en ondersteuning tussen gemeenten. Terwijl dit recent nog door de Commissie sociaal minimum als groot knelpunt is benoemd. Jammer is verder dat weinig partijen de - erg noodzakelijke - versterking van de lokale gehandicaptenplatforms noemen.

Verheugend is wel, dat veel partijen aandacht hebben voor mantelzorgers en hen willen ondersteunen in hun rol. Maar alleen Partij voor de Dieren, BBB, CU en D66 zijn ook ronduit voorstander van financiële compensatie van mantelzorgers.

Hoe scoren de grote partijen?

In dit artikel kunnen we onmogelijk alle politieke partijen aflopen en hun standpunten over de verschillende thema's opsommen. Daarom kiezen we ervoor om alleen nog iets te zeggen over de partijen die volgens de peilingen het grootst zullen worden.

VVD en PVV hebben weinig aandacht voor mensen met een beperking in hun programma's. Dat geldt opvallend genoeg ook voor het NSC (van Omtzigt). GL-PvdA en D66 hebben juist veel aandacht voor mensen met een beperking en ook de BBB scoort op onze punten best goed. De SP doet het, zoals te verwachten, vooral goed op bestaanszekerheid, maar minder op zorg voor mensen met een beperking en VN-verdrag.

Bekijk zelf onze analyse voor de scores van de afzonderlijke partijen

Wil je meer weten over hoe de afzonderlijke partijen scoren op de bovengenoemde thema's? Kijk dan zelf in de analyse die we hebben gemaakt. Je vindt daarin heel overzichtelijke tabellen van de standpunten per thema.

Meerdere politieke partijen hebben ook een reactie gegeven op onze analyse. Die reactie vind je

achterin de analyse.

Onze analyse kan je hieronder downloaden.

